

การศึกษาคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Study of Quality of Life among Kasetsart University Students

สาวิตรี พังงา¹ สุขกมล ปัญญาจันทร์² รจนา สังข์ทอง³
Savitree Pungah, Sukkamol Punyachand, Rodjana Sangtong

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) เปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนิสิตที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 3) รวบรวมความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความต้องการของนิสิตในการพัฒนาคุณภาพชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการศึกษา ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) และรายได้ต่อเดือน และปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มคณะที่ศึกษา และการพักอาศัย ผลความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ด้านร่างกาย ต้องการมีสุขภาพที่ดี ด้านอารมณ์จิตใจ ต้องการมีความสุขมากขึ้น ด้านสังคม ต้องการกิจกรรมหรือสถานที่พบปะสังสรรค์ ด้านการศึกษา ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านสภาพแวดล้อม ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติ ไม่มีมลพิษ และด้านอื่นๆ ต้องการมีเงินเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย

คำสำคัญ (Keywords) : คุณภาพชีวิต; นิสิต; มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Received: 2023-09-05 Revised: 2023-11-10 Accepted: 2023-11-12

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำสาขาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Assistant Professor. Major of Family and Child Development, Department of Home Economics, Faculty of Agriculture, Kasetsart University. E-mail: agrsvp@ku.ac.th

² อาจารย์ ประจำสาขาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Lecturer. Major of Family and Child Development, Department of Home Economics, Faculty of Agriculture, Kasetsart University. E-mail: agrsmc@ku.ac.th

³ นักวิจัย ประจำสาขาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Researcher. Major of Family and Child Development, Department of Home Economics, Faculty of Agriculture, Kasetsart University. E-mail: fagrms@ku.ac.th

Abstract

The purposes of this research were: 1) to analyze the levels of the quality of life among Kasetsart University students; 2) to compare demographic factors affecting the students' levels of quality of life; and 3) to study the needs for improving the life quality of Kasetsart University students. The samples of this research were 400 undergraduate students studying at Kasetsart University in the academic year 2022. The research tools were a five - point rating scale questionnaire and an open-ended questionnaire. The data was analyzed by the following tools: 1) descriptive statistical analysis: frequency distribution, percentage, arithmetic mean and standard deviation; and 2) inferential statistical data analysis: hypothesis testing, t-test, one- way analysis of variance and multiple comparisons with statistical significance at the 0.05 level.

The research findings showed that the quality of life of undergraduate students at Kasetsart University in all 5 aspects was at a high level. With consideration of each aspect, the social aspect was at the highest level, followed by environment and education respectively. Hypothesis testing findings revealed that different demographic factors (sex, year of study, grade point average (GPA), and monthly income) did not affect the quality of students' lives. The different demographic factors that affected the quality of students' lives were faculty and accommodation. The needs for improving the life quality were as the followings: physical the students wanted to have excellent health; emotional more happiness; social activity or place for socialize; education the students wanted to develop their knowledge and abilities; environment the university provided a natural environment and no pollution; and others the students wanted to have enough money to cover expenses.

Keywords: quality of life; students; Kasetsart University

บทนำ (Introduction)

คุณภาพชีวิตถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์จะทำให้การพัฒนาด้านต่างๆ สามารถกระทำได้ดี และประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว ซึ่งแนวทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 ระบุว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากผลของการยกระดับสุขภาวะ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570, 2565) ตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติสะท้อนว่า คนไทยทุกช่วงวัยมีความรู้ความสามารถโดยรวมเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าประเด็นด้านการพัฒนาทุนทรัพยากรมนุษย์เชิงคุณภาพเป็นความท้าทาย และเป้าหมายของการพัฒนาทุกด้านล้วนมุ่งไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ในสังคม

คุณภาพชีวิตเป็นภาวะความเป็นอยู่ที่ดีในตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม ครอบคลุมไปถึงความปลอดภัย และสิทธิเสรีภาพ (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข, 2564) อีกทั้งมีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันที่ดี การอยู่ดีมีสุขในครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีสังคมแวดล้อมที่ดี

การได้รับศึกษาที่ดีมีคุณภาพ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ดังนั้น ควรจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกด้าน และตอบสนองต่อกำลังคนในการพัฒนาสังคมประเทศชาติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีภารกิจในการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยมีแผนงานการพัฒนานิสิต 10 ปี พ.ศ.2560-2569 ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตนิสิตด้านสุขภาพทางกาย และสุขภาพทางจิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต, ม.ป.ป.) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับคุณภาพชีวิต และความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิต และเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตนิสิตให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนิสิตที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา คุณภาพชีวิตและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม
 - 1.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ประชากร คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน รวมทั้งสิ้น 29,940 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จำนวน 400 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณตามตารางแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวีสต์, 2551: 191) ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน ทั้งนี้เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน
 - 1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาในพื้นที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
 - 1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ช่วงเวลาในการศึกษารวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย อยู่ในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสร้างจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราหนังสือ บทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา กลุ่มคณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) รายได้ต่อเดือน และการพักอาศัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แต่ละด้านมีข้อคำถาม 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยกำหนดความหมายแต่ละระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการของนิสิตในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม และด้านอื่นๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของนิสิต 5 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง โดยผู้วิจัยแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560: 54) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตในระดับน้อยที่สุด

4.3 ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานของการศึกษาโดยใช้สถิติ t-test (independent sample t-test) และสถิติ One way ANOVA วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ในกรณีที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีของ Least Significant Difference (LSD) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.4 ผู้วิจัยวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงของความต้องการที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษา สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.50 และเพศชาย ร้อยละ 25.50 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 4 และมากกว่าชั้นปีที่ 4 คิดเป็น ร้อยละ 29.75, 27.00, 26.50, 15.00 และ 1.75 ตามลำดับ ศึกษาอยู่ในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (คณะเกษตร ประมง วนศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาลัยบูรณาการศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม) รองลงมา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (คณะ ศึกษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และบริหารธุรกิจ) และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ (คณะสัตวแพทยศาสตร์ และเทคนิคการสัตวแพทย์) คิดเป็นร้อยละ 55.25, 35.50 และ 9.25 ตามลำดับ มีผล การเรียน GPA 3.01-3.50 รองลงมาคือ GPA 2.51-3.00, GPA 3.51 ขึ้นไป, GPA 2.01-2.50 และ GPA เท่ากับ 2.00 หรือน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ 48.00, 26.25, 15.50, 8.75 และ 1.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อ เดือนพอใช้แต่ไม่มีเหลือเก็บ รองลงมาคือ พอใช้และมีเหลือเก็บ และไม่พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 50.50, 42.25 และ 7.25 ตามลำดับ ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว รองลงมาคือ พักอาศัยอยู่คนเดียว และไม่ได้พักอาศัย อยู่กับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 44.75, 44.25 และ 11.00 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, $S.D.=0.93$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นิสิตมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านสังคม ($\bar{X}=4.15$, $S.D.=0.80$) รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.06$, $S.D.=0.80$) ด้าน การศึกษา ($\bar{X}=3.86$, $S.D.=0.81$) ด้านร่างกาย ($\bar{X}=3.58$, $S.D.=1.16$) และด้านจิตใจ อารมณ์ ($\bar{X}=3.58$, $S.D.=1.06$) ตามลำดับ

2.2 คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านร่างกาย พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นิสิตมีสุขภาพดี ไม่มีโรคประจำตัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.95$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตเข้ารับบริการตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำทุกปี อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.73$, $S.D.=1.33$)

2.3 คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านจิตใจและอารมณ์ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิสิตมีเวลาว่างในการทำกิจกรรมที่สนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=0.76$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตมีอารมณ์อ่อนไหว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.15$, $S.D.=0.90$)

2.4 คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านสังคม พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิสิตสามารถทำงานหรือกิจกรรมกับเพื่อนได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$,

S.D.=0.68) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆกับคณะและมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.97, S.D.=0.88)

2.5 คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านการศึกษา พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิสิตสามารถปรับตัวกับระบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.06, S.D.=0.67) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.68, S.D.= 0.93)

2.6 คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ย่านที่พักอาศัยของนิสิตมีความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.22, S.D.=0.78) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มหาวิทยาลัยมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.92, S.D.=0.86)

3. ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

3.1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) และรายได้ต่อเดือน

3.2 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มคณะที่ศึกษา และการพักอาศัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มคณะที่ศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตในด้านร่างกายและด้านการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ (LSD) ของระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตในด้านร่างกายและด้านการศึกษา จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา

	(I) กลุ่มคณะที่ศึกษา	(J) กลุ่มคณะที่ศึกษา	mean dif. (I-J)	Std. Error	Sig.
ด้านร่างกาย	กลุ่มวิทย์&เทคโน	กลุ่มมนุษย&สังคม	-0.09	0.07	0.19
		กลุ่มวิทย์สุขภาพ	-0.46	0.12	0.00*
	กลุ่มมนุษย&สังคม	กลุ่มวิทย์สุขภาพ	-0.37	0.12	0.00*
ด้านการศึกษา	กลุ่มวิทย์&เทคโน	กลุ่มมนุษย&สังคม	0.08	0.06	0.23
		กลุ่มวิทย์สุขภาพ	-0.20	0.11	0.06
	กลุ่มมนุษย&สังคม	กลุ่มวิทย์สุขภาพ	-0.27	0.11	0.01*

ตารางที่ 1 สรุปผลได้ว่า ในด้านร่างกาย กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแตกต่างกับกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่า Sig 0.00 และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แตกต่างกับกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่า Sig 0.00 โดยกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายน้อยกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ สำหรับด้านการศึกษา กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แตกต่างกับกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่า Sig 0.01 โดยกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตด้านการศึกษาน้อยกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

การพักอาศัย พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามการพักอาศัย มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตในด้านจิตใจและอารมณ์ และด้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ (LSD) ของระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตในด้านจิตใจและอารมณ์ และด้านสังคม จำแนกตามการพักอาศัย

	(I) การพักอาศัย	(J) การพักอาศัย	mean dif. (I-J)	Std. Error	Sig.
ด้านจิตใจ อารมณ์	พักอาศัยอยู่คนเดียว	พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	-0.18	0.05	0.00*
		ไม่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	-0.11	0.08	0.19
	พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	ไม่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	0.07	0.08	0.44
ด้านสังคม	พักอาศัยอยู่คนเดียว	พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	-0.19	0.06	0.00*
		ไม่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	-0.14	0.09	0.13
	พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	ไม่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	0.04	0.09	0.63

จากตารางที่ 2 สรุปผลได้ว่า ในด้านจิตใจและอารมณ์ กลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวแตกต่างกับกลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว มีค่า Sig 0.00 โดยกลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจและอารมณ์น้อยกว่ากลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว สำหรับด้านสังคม กลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวแตกต่างกับกลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว มีค่า Sig 0.00 โดยกลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมน้อยกว่ากลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว

4. ผลความต้องการของนิสิตในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ความต้องการของนิสิตในการพัฒนาคุณภาพชีวิต สังเคราะห์ความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ดังนี้

4.1 ด้านร่างกาย ได้แก่ ต้องการมีสุขภาพที่ดี ไม่มีโรคภัย มีเวลาพักผ่อนที่เพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ จำนวน 244 คน, ต้องการให้มหาวิทยาลัยเพิ่มพื้นที่ อุปกรณ์ และบริการในการออกกำลังกายให้เพียงพอและมีคุณภาพ จำนวน 17 คน และต้องการให้มหาวิทยาลัยมีบริการด้านสุขภาพ การตรวจสุขภาพประจำปี การรักษาพยาบาล การฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ ที่ไม่มีค่าบริการหรือมีส่วนลดสำหรับนิสิต จำนวน 15 คน

4.2 ด้านอารมณ์จิตใจ ได้แก่ ต้องการให้ตนเองมีความสุขมากขึ้น มองโลกในแง่ดี จัดการกับความรู้สึกของตนเองได้ และรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี จำนวน 196 คน ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีสถานที่ให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญเวลาเกิดปัญหาหรือความเครียด จำนวน 30 คน และต้องการให้มหาวิทยาลัยมีสถานที่พักผ่อน หรือจัดกิจกรรมที่ผ่อนคลายความเครียด เช่น หอศิลป์ ดนตรีบำบัด กิจกรรมสันทนาการ จำนวน 17 คน

4.3 ด้านสังคม ได้แก่ ต้องการกิจกรรมหรือสถานที่พบปะสังสรรค์กับเพื่อนหรือบุคคลที่หลากหลาย ที่ได้พูดคุยแสดงความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์ที่ดี จำนวน 100 คน, ต้องการมีสังคมที่ดี คนในสังคมเคารพสิทธิ และมีทัศนคติที่ดี จำนวน 94 คน และต้องการมีเวลาให้ครอบครัว จำนวน 9 คน

4.4 ด้านการศึกษา ได้แก่ ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง จำนวน 177 คน ต้องการให้มหาวิทยาลัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอน ให้ทันสมัย และมีระบบ จำนวน 53 คน และต้องการทุนการศึกษา จำนวน 13 คน

4.5 ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติ ร่มรื่น ไม่มีมลพิษ จำนวน 132 คน, ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด จำนวน 29 คน และต้องการให้ที่พักอาศัยของตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด เป็นระเบียบ จำนวน 19 คน

4.6 ด้านอื่นๆ ได้แก่ ต้องการมีเงินเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จำนวน 43 คน, ต้องการพัฒนาตนเอง จำนวน 19 คน และต้องการให้มหาวิทยาลัยเพิ่มบริการขนส่งสาธารณะ จำนวน 11 คน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า

คุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสังคม รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจอารมณ์ ตามลำดับ อธิบายได้ว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิต โดยมีแผนงานการพัฒนานิสิต 10 ปี พ.ศ. 2560-2569 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตนิสิตด้านสุขภาวะทางกาย และสุขภาวะทางจิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต, ม.ป.ป.) สอดคล้องกับผลการวิจัยของเนตรชนก ชุมชุย และคณะ (2564) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเวลา สัมพันธภาพครอบครัว และคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษาในกำกับของรัฐ กรุงเทพฯ ที่พบว่า คุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของแต่ละด้าน พบว่า

ด้านร่างกาย พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิสิตมีสุขภาพดี ไม่มีโรคประจำตัว อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า นิสิตใส่ใจต่อสุขภาพ อาจเนื่องมาจากการมีพฤติกรรมในการดูแลตนเองในด้านการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ นอนหลับพักผ่อนเพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อาทิ การจัดจำหน่ายอาหารที่มีประโยชน์ หลากหลาย ถูกหลักอนามัย มีสถานที่ออกกำลังกายให้บริการอย่างเพียงพอ รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของมาลีวัล เลิศสาครศิริ และคณะ (2563) เรื่องคุณภาพชีวิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่าคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกายอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้องค์ประกอบด้านร่างกายที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตเข้ารับบริการตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำทุกปี อยู่ในระดับปานกลาง อาจแสดงให้เห็นว่านิสิตยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการตรวจสุขภาพประจำปี อาจเป็นเพราะการที่นิสิตมีสุขภาพที่ดี อาจละเลยการตรวจสุขภาพ และการตรวจสุขภาพนั้นมีความค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับผลรายได้ต่อเนื่องของนิสิตที่พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนพอใช้แต่ไม่มีเหลือเก็บ ทำให้การตรวจสุขภาพอาจเป็นค่าใช้จ่ายที่นิสิตส่วนใหญ่ครอบคลุมไม่ถึง ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลความต้องการของนิสิตในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่างกายที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยมี

บริการด้านสุขภาพ การตรวจสุขภาพประจำปี การรักษาพยาบาล การฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ ที่ไม่มีค่าบริการ หรือมีส่วนลดสำหรับนิสิต

ด้านจิตใจและอารมณ์ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิสิตมีเวลาว่างในการทำกิจกรรมที่สนใจ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านิสิตมีวิธีการจัดสรรเวลาและหาความสุขให้ตนเองได้ เพื่อผ่อนคลายความเครียด เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น ซึ่งการมีงานอดิเรกและการพักผ่อนหย่อนใจที่ตนเองชอบทำในเวลาว่างจะส่งผลทำให้เกิดความสุข ลดความกังวลในเรื่องต่างๆ (จิรา เต็มจิตอารีย์, ม.ป.ป.) สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตในด้านจิตใจและอารมณ์ ที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีสถานที่ หรือจัดกิจกรรมที่ผ่อนคลายความเครียด เช่น หอศิลป์ ดนตรีบำบัด กิจกรรมสันทนาการ เป็นต้น ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของหทัยภัทร ประสานศักดิ์ (2562) เรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่พบว่า นักศึกษามีเวลาในการพักผ่อนหย่อนใจเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ องค์ประกอบด้านจิตใจและอารมณ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นิสิตมีอารมณ์อ่อนไหว อยู่ในระดับน้อย อาจแสดงให้เห็นว่านิสิตไม่มั่นคงทางด้านจิตใจทำให้อ่อนไหวด้านความรู้สึก ซึ่งความรู้สึกอ่อนไหวดังกล่าว หากมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยในสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวจะกระทบต่อความรู้สึกนึกคิด มักเกิดความเครียดกดดัน หรือเห็นอกเห็นใจคนอื่นง่าย (อาภาพร อุษณรัศมี, 2565) ดังนั้น ควรหาเวลาว่างให้กับตนเอง หรือพูดคุยกับเพื่อนที่ไว้ใจได้ หากรับมือกับความเครียดไม่ไหว หรือกระทบการใช้ชีวิตประจำวัน ควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เช่น จิตแพทย์ หรือนักจิตบำบัด (Cleveland Clinic, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตในด้านจิตใจและอารมณ์ที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีสถานที่ให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญเวลาเกิดปัญหาหรือความเครียด ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการจัดตั้งศูนย์สุขภาวะนิสิต (HAPPY PLACE CENTER) ขึ้นเพื่อเป็นมาตรการการดูแลปัญหาสุขภาพจิต โดยส่งเสริมให้นิสิตมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างต่อเนื่อง (หน่วยส่งเสริมสุขภาวะนิสิตและให้คำปรึกษา, ม.ป.ป.)

ด้านสังคม พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นิสิตสามารถทำงานหรือกิจกรรมกับเพื่อนได้ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านิสิตสามารถอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกันโดยเคารพในสิทธิของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตทางด้านสังคมที่ต้องการกิจกรรมหรือสถานที่พบปะสังสรรค์กับเพื่อนหรือบุคคลที่หลากหลายที่ได้พูดคุยแสดงความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้องค์ประกอบด้านสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับคณะและมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และนิสิตเห็นถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของหทัยภัทร ประสานศักดิ์ (2562) เรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเพราะมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการกำหนดในยุทธศาสตร์ที่ 3 ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และเสริมหลักสูตรที่มุ่งให้นิสิตมีโอกาสร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมมากขึ้น มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ป.ป.)

ด้านการศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นิสิตสามารถปรับตัวกับระบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้และทันสมัย นิสิตมีการปรับตัวเพื่อวางแผนการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย แม้ว่าจะมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ อาจกล่าวได้ว่าทุกชีวิตต้องมีการปรับตัว โดยมุ่งเป้าหมายต่อ

ความเจริญก้าวหน้าและเอาชนะอุปสรรค เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Darwin, 1859 อ้างถึงใน วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา, 2555: 229) นอกจากนี้องค์ประกอบด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิสิตมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านิสิตมีความใส่ใจในเกรดเฉลี่ยที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จทางการศึกษามีความรับผิดชอบ โดยสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตในด้านการศึกษาที่ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และต้องให้มหาวิทยาลัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตร และการเรียนการสอนให้ทันสมัย

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ย่านที่พักอาศัยของนิสิตมีความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านิสิตพักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ปลอดภัยต่อการอยู่อาศัย ไม่มีมลภาวะหรือมลพิษ ไม่อยู่ใกล้แหล่งอาชญากรรม แหล่งอบายมุข มีการคมนาคมสะดวก ซึ่งการพักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีส่งผลต่อคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับ องค์การอนามัยโลก (WHO) ที่กล่าวถึง คุณภาพของครัวเรือนที่อยู่อาศัยมีผลต่อสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน (องค์การอนามัยโลก, 2562) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตด้านสภาพแวดล้อมที่ต้องการให้ที่พักอาศัยของตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด และเป็นระเบียบ นอกจากนี้องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มหาวิทยาลัยมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีการจัดการระบบรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมและมีมาตรฐาน สอดคล้องกับผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 ด้านระบบสาธารณูปโภค และความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก (สำนักบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2565)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนิสิตที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า

2.1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) และรายได้ต่อเดือน อาจเพราะในสังคมปัจจุบันแม้ว่ามีความแตกต่างกันก็สามารถทำกิจกรรมต่างๆที่สอดคล้องกับความต้องการในพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองด้วยสิทธิ เสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของหทัยภัทร ประสานศักดิ์ (2562) เรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากรที่จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยรวมแตกต่างกัน

2.2 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มคณะที่ศึกษา และการพักอาศัย

กลุ่มคณะที่ศึกษา พบว่าด้านร่างกาย กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายน้อยกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ อาจเป็นเพราะนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมีสุขภาพที่ดี ไม่มีโรคประจำตัว ใส่ใจดูแลตนเองด้านสุขภาพสูงกว่ากลุ่มอื่น สำหรับด้านการศึกษา กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตด้านการศึกษาน้อยกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ อาจเพราะนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการปรับตัวกับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสูงกว่ากลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤตธิ์ อันชื่น (2557)

เรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสำนักวิชาที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันทางการเรียน โดยที่นักศึกษาสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีคุณภาพชีวิตสูงกว่านักศึกษาสำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

การพักอาศัย พบว่าด้านจิตใจและอารมณ์ กลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจและอารมณ์น้อยกว่ากลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว อาจเป็นเพราะนิสิตที่อยู่ในกลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว มีเวลาว่างในการทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ สามารถผ่อนคลายความเครียดได้ดีกว่าการพักอาศัยอยู่คนเดียว สำหรับด้านสังคม กลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมน้อยกว่ากลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว อาจเพราะนิสิตที่อยู่ในกลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลในครอบครัว ได้ความรักและกำลังใจ มีพื้นฐานการสื่อสารที่ดี อาจส่งผลทำให้นิสิตกลุ่มนี้สามารถทำงานหรือทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนได้ดี และมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับผลการสำรวจคุณภาพชีวิต ความสุข ความผูกพันกับสถานศึกษา และสมดุลชีวิตกับการเรียนของนิสิต นักศึกษาภาควิชาเคหะวิทยาเขตแห่งความสุข ประจำปี 2564-2565 พบว่า นิสิตนักศึกษาที่อาศัยอยู่กับครอบครัวมีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุดเมื่อเทียบกับนิสิตนักศึกษาที่อยู่คนเดียวหรืออยู่กับคนอื่น (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2565)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มคณะที่ศึกษา และการพักอาศัย โดยกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายน้อยกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณภาพชีวิตด้านการศึกษาน้อยกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ สำหรับการพักอาศัย กลุ่มพักอาศัยอยู่คนเดียวมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจอารมณ์ และด้านสังคมน้อยกว่ากลุ่มพักอาศัยอยู่กับครอบครัว

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

นิสิต ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยได้เห็นถึงผลของคุณภาพชีวิตนิสิต สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มระดับคุณภาพชีวิตนิสิตให้ดีขึ้น และสามารถนำข้อมูลไปกำหนดนโยบาย วางแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิต วางแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม การศึกษา และสภาพแวดล้อม

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยทุกวิทยาเขต และควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิต

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤตธัช อันซีน. (2557). รายงานวิจัยสถาบันเรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://sutir.sut.ac.th:8080/jspui/handle/123456789/5043>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต. (ม.ป.ป.). **แผนงานการพัฒนานิสิต 10 ปี (2560-2569) ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://sa1.ku.ac.th/quality/> สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2566.
- จิรา เตมิจิตรอารีย์. (ม.ป.ป.). **ทำอย่างไรจึงอยู่อย่างมีความสุข**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.ramamahidol.ac.th/ramamental/generalknowledge/05222014-0813>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- เนตรชนก ชุมชุย และคณะ. (2564). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเวลา สัมพันธภาพครอบครัวและคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษาในกำกับของรัฐ กรุงเทพมหานคร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/eduku/article/view/247799>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570. (2565 ตุลาคม 24). **รากกิจจานุเบกษา**. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (ม.ป.ป.). **วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนามก. ระยะ 12 ปี (พ.ศ.2560-2571)**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.ku.ac.th/th/operation-plan-and-action-plan-of-ku/download/3126>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ และคณะ. (2563). **คุณภาพชีวิตนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JNAE/article/view/246654>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา. (2555). **สุขวิทยาจิต**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. (2564). **ใบความรู้ที่ 1.6 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างสุขภาพ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.stopcorruption.moph.go.th/application/editors/userfiles/files/>. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2566.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2565). **ผลการสำรวจคุณภาพชีวิต ความสุขความผูกพันกับสถานศึกษา และสมดุลงานชีวิตกับการเรียนของนิสิต นักศึกษาภาคีเครือข่ายมหาวิทยาลัยแห่งความสุข ประจำปี 2564-2565**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://happythaiuniversity.com/news?id=99>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- สำนักบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2565). **ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://eassess.ku.ac.th/AssessKU-V3/show_report.php. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.

- หทัยภัทร ประสานศักดิ์. (2562). **คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.researchgate.net/profile/Psychology-And-Guidance-Silpakorn2/publication/342000266_khunphaphchiwitkhxngnaksuksanimhawithyalaysilpakr/links/5edde56792851c9c5e8fa84c/khunphaphchiwitkhxngnaksuksanimhawithyalaysilpakr.pdf. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- หน่วยส่งเสริมสุขภาวะนิสิตและให้คำปรึกษา. (ม.ป.ป.). **ศูนย์สุขภาวะนิสิต (HAPPY PLACE CENTER)**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://sa.ku.ac.th/division/go/happy-place-center/>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- องค์การอนามัยโลก. (2562). **สิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพเพื่อประชาชนมีความสุขดียิ่งขึ้น เหตุใดจึงสำคัญและเราสามารถทำอะไรบ้าง**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://cdn.who.int/media/docs/default-source/thailand/environmental-health-thailand/final-health-environment.pdf?sfvrsn=516e3f96_5. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- อาภาพร อุษณรัศมี. (2565). **ทำความเข้าใจกับคนที่มีบุคลิกภาพแบบละเอียดอ่อนสูง (Highly Sensitive Person) และความจำเป็นต่อวิวัฒนาการมนุษย์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.psy.chula.ac.th/en/feature-articles/highly-sensitive-person-01>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- Cleveland Clinic. (2566). **What Is a Highly Sensitive Person (HSP)?**. [Online]. Available: <https://health.clevelandclinic.org/highly-sensitive-person/> Retrieved 12th August 2023.

